

‘Wtp vraagt om meer inzicht bestuur in uitvoeringskosten’

Sameer van Alfen ✉ 4 september 2026

💬 [Laat een reactie achter](#)

Deelnemers gaan vragen stellen over uitvoeringskosten in de Wtp, stellen IBI Benchmarking en Milliman. Zij gaan fondsen helpen hierin extra stappen te zetten, en beginnen met het vergroten van de transparantie over pensioenbeheerkosten.

IBI Benchmarking geeft pensioenfondsen nu al inzicht in uitvoeringskosten en hoe die zich verhouden tot andere fondsen. Consultant Milliman helpt fondsen met pensioenvraagstukken en actuariële zaken.

Foto: iStock.

‘De samenwerking houdt in dat wij benchmarkrapportages blijven opstellen’, zegt Eric Veldpaus, oprichter van IBI. Daarmee kunnen wij het kostenniveau voor vermogens- en pensioenbeheer verklaren vanuit beleidskeuzes die zijn gemaakt door het bestuur of sociale partners, zoals de asset-allocatie, actief of juist passief beheer van de beleggingen, het serviceniveau of de complexiteit van de regeling.’

‘Milliman en IBI houden daarna samen een interview met het bestuur over welke kant het pensioenfonds op zou willen met pensioenbeheerkosten’, zegt Rajish Sagoenie, directeur van het Nederlandse Milliman-kantoor. ‘We verwachten dat er dan geregeld vragen zullen komen vanuit het bestuur over hoe zaken kunnen worden verbeterd, of anders ingericht. Daar stopt de rol van IBI en begint die van Milliman. Wij krijgen ook toegang tot de conclusies en achterliggende cijfers van IBI.’

Wordt kostentransparantie in de Wtp belangrijker?

Sagoenie: 'Ja. Er zal in het Wtp-tijdperk meer dan ooit kritisch worden gekeken naar kosten, waar ze vandaan komen en wat eraan valt te doen. Dit wordt een nieuwe rol van het bestuur. Die rol was er ook in het ftk, maar nu worden pensioenbeheerkosten zichtbaarder voor deelnemers en zij kunnen daar vragen over stellen. Zeker als ze kosten gaan vergelijken met andere fondsen. Het bestuur moet daarom een extra stap zetten. Kosten moeten worden gelinkt aan beleidskeuzes voor vermogensbeheer en bijvoorbeeld de regeling, IT, risicobeheer en datakwaliteit.'

Waarom denken jullie dat deelnemers vanwege de Wtp vaker kosten gaan vergelijken tussen fondsen? Dat kunnen ze in het ftk toch ook al, met de 'kosten per deelnemer' die fondsen rapporteren?

Sagoenie: 'Deelnemers kunnen niet weg bij hun pensioenfonds. Maar in de nieuwe regeling zien ze wel een eigen potje, en ook welke kosten in rekening worden gebracht. Dat staat in hun upo onder de Wtp. Er is een beginstand van het vermogen, en na de verrekening van ingelegde premies, kosten en herwaarderingen volgt er een nieuwe stand per jaareinde.'

Rajish Sagoenie

Hoe kan een deelnemer die kosten op het upo dan vergelijken met een ander fonds? Hij of zij heeft toch geen upo van dat andere fonds?

Veldpaus: ‘Klopt, een individuele vergelijking is heel lastig. Maar de kosten op het upo zullen wel een prikkel zijn voor veel deelnemers om te vergelijken hoe de totale kosten van het pensioenfonds zich verhouden tot die van andere fondsen. De kosten per deelnemer die fondsen rapporteren helpen ze daarbij.

Vergelijk het met de kosten van een bankrekening. Als je ziet dat er elke maand een bedrag wordt afgeschreven voor bankkosten, dan is dat een prikkel om eens te kijken wat de kosten zijn bij andere banken. Zeker als de kosten elk jaar stijgen.’

Wat betekent dit voor pensioenfondsen?

Veldpaus: 'Zij moeten voorbereid zijn op vragen, en die moeten ze op een verantwoorde manier kunnen beantwoorden. Het helpt dan als het bestuur zelf al weet hoe de kosten van het eigen fonds zich verhouden tot die van vergelijkbare fondsen, en waarom dat het geval is.'

Daarbij gaat het niet sec om de kosten, maar wat een deelnemer daarvoor terugkrijgt. Pensioenfonds Medisch Specialisten bijvoorbeeld heeft hogere kosten voor pensioenbeheer vanwege een hoog serviceniveau, waaronder inbegrepen financiële planning. Dan kan het bestuur zeggen, naar aanleiding van onze benchmark: "deze hoge kosten accepteren wij". Zo niet, dan geven wij het stokje over aan Milliman om nader onderzoek te doen.'

Hoe is de belangstelling vanuit pensioenfondsen om zich te benchmarken tegenover andere fondsen?

Veldpaus: 'Sinds de oprichting in 2014 hebben 79 verschillende pensioenfondsen die periodiek benchmarken gebruikgemaakt van IBI, waaronder 21 van de grootste vijftientig fondsen. Rond het invaren merk ik dat pensioenfondsen er minder gebruik van maken. Domweg omdat ze dan tot hun nek in het werk zitten en een jaar overslaan.'

Eric Veldpaus

Is een jaar overslaan handig?

Sagoenie: 'Ons advies is: doe de kostenvergelijking nog één keer in het ftk, als nulmeting. Dan weet je wat de huidige situatie is. En doe de benchmark sowieso ook het eerste jaar in de Wtp. De algemene verwachting was dat pensioenbeheerkosten in de solidaire premieregeling zouden dalen, maar dat is echt maar de vraag. Pensioenfonds TNO zegt dat

pensioenbeheerkosten in het nieuwe stelsel blijvend hoog zullen zijn. In 2022 bleek uit een KPMG-onderzoek al dat 28% van de fondsen hogere kosten verwachtte in de Wtp.

Op voorhand is de vraag of de uitvoeringskosten onder Wtp zullen stijgen lastig te beantwoorden. Dit is sterk afhankelijk van de keuzes die een pensioenfonds maakt ten aanzien van pensioenbeheer, vermogensbeheer en communicatie. Om dit inzichtelijk te maken, maken wij onderscheid tussen reguliere kosten en kosten die gepaard gaan met de transitie naar de Wtp. Het is essentieel onderscheid te maken tussen reguliere en projectkosten.'

Weten jullie dan hoeveel de Wtp de Nederlandse pensioensector tot nu toe heeft gekost?

Veldpaus: 'Nee, we houden dit uitsluitend bij van onze klanten. Er zijn ook onverwachte ontwikkelingen die kostenverhogend werken. Neem bijvoorbeeld Achmea Pensioenservices en Visma Idella die stoppen met pensioenuitvoering. Dit leidt tot onvoorziene kosten voor betrokken fondsen. Zij moeten opnieuw de markt op en zijn nu de vragende partij.'

Gaan Milliman en IBI de samenwerking ook uitbreiden naar vermogensbeheerkosten?

Sagoenie: 'Uitvoeringskosten bestaan uit pensioenbeheer, vermogensbeheer en communicatiekosten. Vermogensbeheerkosten zijn de volgende stap in ons partnerschap. Die zijn nog belangrijker dan pensioenbeheerkosten. Ze vormen vaak zo'n driekwart van de totale uitvoeringskosten en er zitten grote verschillen tussen fondsen. Ook hier geldt: hogere kosten hoeven niet per definitie slecht te zijn.'

Samenwerking IBI en EY gestopt

In 2023 kondigde IBI Benchmarking ook al een samenwerking aan voor het in kaart brengen van uitvoeringskosten in de Wtp-transitie, [toen met de adviestak van EY](#).

Het blijkt dat deze samenwerking begin dit jaar is gestopt. Veldpaus geeft als reden dat EY van meerdere verzekeraars accountant is geworden. 'En dan mogen ze geen advieswerkzaamheden doen bij alle onderdelen van die verzekeraar.'

EY heeft een andere lezing op het beëindigen van de samenwerking met IBI. 'Enkele jaren geleden hebben wij samen met IBI Benchmarking verschillende marktinitiatieven ontwikkeld. Helaas leverde dat niet het gewenste resultaat op. Daarom hebben we ervoor gekozen om deze samenwerking niet voort te zetten.'

Tim Burggraaf, die vanuit EY de kar trok in het partnerschap met IBI, is begin dit jaar vertrokken bij het advieskantoor. Hij is sindsdien gestart als partner bij consultant Valcon.
